

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครู ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**Students' Characteristics to ASEAN Community by the Opinion of
Administrators and Teachers in Vocational Institution Central 1 under
Vocational Education Commission Office**

ภาณุพงษ์ จันทร์เชียน (Panupong Junchien)¹ เฉลิมชัย หาญกล้า (Chalermchai Hankla)²

วสัน ปูนพล (Wason Punphol)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และหน่วยงานสังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 10 แห่ง จำนวน 285 คน ซึ่งหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .913 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความมีวินัย ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและด้านทักษะภาษาอังกฤษ และ (2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และหน่วยงานสังกัด ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะนักเรียนประชาคมอาเซียน

1 นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี Panu_chay@windowslive.com

2 อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ta_thepsatri@yahoo.com

3 อาจารย์พิเศษคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี dr_wason@yahoo.com

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to 1) Study students' characteristics to ASEAN Community by the opinion of administrators and teachers in vocational institution central 1 under vocational education commission office and 2) Comparing Students' characteristics to ASEAN Community by the opinion of administrators and teachers in vocational institution central 1 under vocational education commission office divided by sex, position, working experience in college, education and under work unit. The sample group used in this research, administrators in vocational institution and teachers are working in central 1 under vocational education commission office, academic year 2014, 10 colleges, 285 persons. The instrument was the questionnaire that was constructed by the researcher with the reliability of .913. The data were analyzed by using percent, mean, stand deviation and t – test, one – way ANOVA analysis of variance. The findings were as follows: 1) Overall students' characteristics to ASEAN Community by the opinion of administrators and teachers in vocational institution central 1 under vocational education commission office in was at a high level. The rankings from highest to lowest were based on the following aspects: Orderliness factor, career skills factor, information technology factor, knowledge about ASEAN factor and English skills factor and 2) Comparing students' characteristics to ASEAN Community by the opinion of administrators and teachers in vocational institution central 1 under vocational education commission office divided by positions had different significantly statistic at.05 and divided by sex, working experience in college, education and under work unit had not different.

Keyword: Students' characteristics ASEAN community

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 10 ประเทศคือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา เพื่อมีวัตถุประสงค์หลักในด้านความมั่นคงของเศรษฐกิจ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการใช้ทรัพยากรร่วมกันตลอดจนการยกระดับมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งส่งผลให้อาเซียนมีเอกภาพและประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงาน ทางการศึกษาหลักที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อเตรียมกำลังคนด้านอาชีพ เข้าสู่ตลาดแรงงาน เนื่องจากกำลังคนที่มีคุณภาพจะสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีศักยภาพในการแข่งขันได้ตามนโยบายการเตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเปลี่ยนแปลง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552-2561 ว่าด้วยการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ซึ่งในปี พ.ศ. 2555 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดวิสัยทัศน์ ว่าด้วยการเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มขีดความสามารถของประเทศและภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเป็นองค์กรหลักที่มีประสิทธิภาพในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลากรของชาติ สร้างความมั่งคั่งทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมให้กับประเทศด้วยฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และศักยภาพของประเทศ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษายังขาดความสามารถในการแสดงออก ทักษะการปฏิบัติงาน ไม่มีวินัยและทางทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทั้งนี้จากเนื่องมาจากครูแนะแนวจะแนะนำเด็กที่เรียนดี ชอบปฏิบัติ กล้าแสดงออก ให้เรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ ซึ่งคุณลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีเป้าหมายหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาประเทศ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งปัจจุบันนี้จัดได้ว่าแรงงานในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมากแต่แรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะอยู่ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพและมาตรฐานและตอบสนองกับการพัฒนาของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2550, หน้า 38)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีคุณลักษณะและเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารสามารถนำไปพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในองค์กรอันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพที่ดีและยั่งยืนยิ่งขึ้นต่อไป

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

วัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และหน่วยงานสังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานที่ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 10 แห่ง ซึ่งหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ส่วนคือ (1) ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล และ (2) คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบสอบถามมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) 1.00 ทุกข้อและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .913 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีการทดสอบรายคู่ของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 57.89 ตำแหน่งครู คิดเป็นร้อยละ 83.86 มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา 10 - 20 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.54 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 65.96 และสังกัดวิทยาลัยเทคนิคคิดเป็นร้อยละ 76.84
2. คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความมีวินัย ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และด้านทักษะภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 1

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 ระดับคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม

คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับพฤติกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	3.77	0.55	มาก
2. ด้านทักษะภาษาอังกฤษ	3.44	0.79	มาก
3. ด้านทักษะวิชาชีพ	3.95	0.57	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.90	0.65	มาก
5. ด้านความมีวินัย	4.13	0.61	มาก
ภาพรวม	3.84	0.44	มาก

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพในการทำงานในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และหน่วยงานสังกัด ไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปร	สถิติทดสอบ	ค่าสถิติ.	ผลการทดสอบ
1. เพศ	t	0.386	ไม่แตกต่างกัน
2. ตำแหน่ง	t	2.264	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประสิทธิภาพในการทำงานในสถานศึกษา	F	0.818	ไม่แตกต่างกัน
4. วุฒิการศึกษา	t	-1.612	ไม่แตกต่างกัน
5. หน่วยงานสังกัด	t	-1.257	ไม่แตกต่างกัน

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่านักเรียนและนักศึกษามีความรู้ ซึ่งความรู้มีความสำคัญต่อมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตทุกด้าน ในทุกช่วงวัยของชีวิต จากง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากซับซ้อนในช่วงวัยทารก วัยเด็ก แล้วเริ่มซับซ้อนไปเรื่อยๆ ในวัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ ไปจนถึงวัยชรา บุคคลได้ใช้ความรู้ที่มีอยู่ ที่สะสมเพิ่มพูนและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการใช้ประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ และบุคคลยังใช้ความรู้ทั้งหมดที่ตนเองมีอยู่ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การเรียน การศึกษา การประกอบอาชีพ การคิดประดิษฐ์นวัตกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภาพร รอดไพบุณย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับมาก

1.2 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่าภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาสำคัญ ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้นั้นจะมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ติดต่อสื่อสารได้สะดวก มีโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพมาก มีโอกาสในการศึกษาต่อต่างประเทศหรือเงินทุนไปเรียนต่างประเทศ มีสังคมที่กว้างขึ้น มีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติ และรู้ทันข่าวสารความเป็นไปของโลกซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรอนงค์ โททองคำ (2558) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานกับ การเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะภาษาอังกฤษ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

1.3 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่าทักษะวิชาชีพเป็นเรื่องสำคัญและเป็นสิ่งที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเป็นสิ่งจำเป็นในองค์กรการทำงาน ทักษะวิชาชีพมุ่งเน้นการใช้ความรู้ ความสามารถผนวกกับบริบทในการทำงาน นอกเหนือจากโอกาสในการได้รับการทำงานในวิชาชีพที่ดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจนจิรา จันทร์ขาว (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

1.4 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถอำนวยความสะดวกในการจัดระบบข่าวสาร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ เก็บสารสนเทศในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้ทุกครั้งอย่างสะดวก จัดระบบอัตโนมัติเพื่อการจัดเก็บประมวลผลและเรียกใช้สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากและช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลา และระยะทาง โดยการใช้ระบบโทรศัพท์และอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุชาติ วิริยวงศกร (2554) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะนักเรียนตามทัศนะของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนักเรียนตามทัศนะของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่าคุณลักษณะของพฤติกรรมที่สำคัญของบุคคลในการอยู่ร่วมกับสังคมหรือบุคคลอื่น บุคคลที่มีระเบียบวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนให้อยู่ในกรอบระเบียบ กติกาของสังคมได้ เป็นที่ยอมรับของคนอื่นและเป็นที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเจนจิรา จันทร์ขาว (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านความมีวินัยในตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศต่างกัน เห็นว่านักเรียนและนักศึกษามีพัฒนาทางการด้านร่างกายและสติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย และมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงไม่เจ็บป่วยง่าย รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และเข้าใจสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และมีทักษะด้านการคิด มีการสื่อสารที่ดี ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทรชัย นุ่มฤทธิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

พื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามตำแหน่งในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการกำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย ตามมาตรฐานในการจัดการศึกษา ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีบทบาทในสถานศึกษาแตกต่างกับครูผู้สอน ที่ต้องปฏิบัติการสอนนักศึกษาทุกวัน ส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จึงทำให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครู ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมาโนช เกาทัณฑ์ (2548) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตประถมมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้ปกครองที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตประถมมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาต่างกัน เห็นว่านักเรียนและนักศึกษารู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเข้าใจถึงสารประโยชน์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้อย่างกลมกลืนกับวัฒนธรรมไทย เข้าใจสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการทำงานรวมทั้งมีรับผิดชอบในการรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจนจิรา จันทร์ขาว (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2.4 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน เห็นว่าคุณลักษณะที่นักเรียนและนักศึกษามีช่วยเพิ่มศักยภาพและสร้างความเสมอภาคทางโอกาส ให้กับเด็กและเยาวชนทั้งในกลุ่มยากลำบากกลุ่มปกติทั่วไป และกลุ่มปัญญาเลิศ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าอยู่ในสังคมในอนาคตได้อย่างมีความสุขจึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

สมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษณะ จันทเพร (2552) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่ต้องการของผู้ประกอบการเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเทคนิคการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่ต้องการของผู้ประกอบการเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาเทคนิคการผลิตในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.5 คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามหน่วยงาน สังกัด ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสังกัด หน่วยงานต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมนตรี ศรีสถาพร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง จำแนกตามประเภทของหน่วยงานสังกัด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่มีความรู้และเข้าใจในกฎบัตรอาเซียนในบทบัญญัติ 13 บท ดังนั้น สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์หรือการโฆษณาเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนในบทบัญญัติ 13 บท อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ให้นักศึกษาและประชาชนทั่วไปเข้าใจถึงกฎบัตรอาเซียนในบทบัญญัติ 13 บทมากขึ้น

2. ด้านทักษะภาษาอังกฤษ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่สามารถเขียนเรียงความ แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการฝึกพูดภาษาอังกฤษและภาษาต่างๆ ที่สำคัญรวมถึงภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน โดยอาจจะให้ฝึกพูดกับคุณครูที่เป็นเจ้าของภาษาตัวจริงเสียงจริงเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ด้านการสื่อสารและพัฒนาให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเรียงความ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์อีกด้วย

3. ด้านทักษะวิชาชีพ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่สามารถปฏิบัติงานที่ซับซ้อนได้อย่างมั่นใจ ไม่ลังเลและทำได้ดี ดังนั้น ครูผู้สอนควรให้การชื่นชมนักศึกษาที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เพราะการได้รับคำชื่นชมจะทำให้ นักศึกษารู้สึกภูมิใจในการพัฒนาตนเองไปอีกระดับ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ทำให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างไม่ลังเล

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สามารถการเขียนโปรแกรมช่วยในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การฝึกสถานการณ์จำลอง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือการสร้างเว็บเพจ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้นักศึกษา โดยเน้นการเขียนโปรแกรมช่วยในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การฝึกสถานการณ์จำลอง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือการสร้างเว็บเพจ

5. ด้านความมีวินัย ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาได้อย่างเคร่งครัด ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดอาจารย์ฝ่ายปกครองให้เป็นส่วนหนึ่งของปฐมนิเทศนักศึกษาเข้าใหม่ เพื่อให้ นักศึกษาทราบถึงกฎระเบียบของสถานศึกษา อีกทั้งยังควรให้การสนับสนุนการณรงค์ให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาได้อย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะนักเรียนและนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านคุณลักษณะให้นักศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ใช้สื่อ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระบบ e- learning เพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาได้เรียนรู้อย่างทั่วถึง

2. ควรมีการจัดทำชุดการเรียนรู้และฝึกประสบการณ์ ด้านประชาคมอาเซียน เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ แก่นักเรียนและนักศึกษา ได้ใช้ทั่วถึงในวิทยาลัย

3. ควรสอดแทรกหรือบูรณาการเรื่องอาเซียนศึกษาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กฤษณะ จันทเพชร. (2552). คุณลักษณะที่ต้องการของผู้ประกอบการเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเทคนิคการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

เจนจิรา จันท์ขาว. (2547). การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2556). คุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี ศรีสถาพร. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- มาโนช เภาทอง. (2548). คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตประถมมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ.
- วรอนงค์ โถทองคำ. (2558). การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2550). คู่มือการประเมินนักศึกษาอาชีวศึกษาและการศึกษาวิชาชีพเพื่อรับรองวุฒิพระราชทาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ฯ.
- สุชาติ วิริยวงศ์. (2554). คุณลักษณะนักเรียนตามทัศนะของข้าราชการครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุภัทรชัย นุ่มฤทธิ์. (2554). สภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.